

VYJÁDŘENÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorózanta:	Mgr. Pavel Rozsypal
Téma práce:	Formální a materiální vykonatelnost exekučních titulů a meze přezkumu exekučních titulů soudem v exekučním řízení
Rozsah práce:	135 stran vlastního textu (podle prohlášení autora 321 134 znaků včetně mezer, tj. 178,4 NS)
Datum odevzdání práce:	20. 05. 2024 (el. verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat především za aktuální a v určitém ohledu také za nové. Problematika přezkumu exekučních titulů v exekučním řízení totiž v posledních letech prošla u nás specifickým vývojem, když zejména ve spotřebitelských věcech a v případech ochrany tzv. dětských dlužníků docházelo k jejich ochraně až ve fázi exekuce, v určitých případech dokonce bez odklizení exekučního titulu. Třebaže bylo toto řešení vedeno snahou o respektování základních principů demokratického právního řádu, vzbuzuje takový postup na straně druhé otázky ohledně právní jistoty věřitelů ohledně možnosti domoci se svého plnění na základě exekučního titulu, který se obecně jeví jako bezvadný. Komplexní zpracování těchto různorodých případů v jedné práci má nepochybně potenciál obohatit odborný diskurz nad touto specifickou problematikou.

Hodnocení PAP: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování autorem zvoleného tématu vyžaduje širší škálu znalostí, než by se mohlo na základě názvu, vzbuzujícího zdání relativně úzce vymezeného tématu, zdát. Těžiště práce a nutných znalostí je samozřejmě dáno, jde o problematiku exekučních titulů a jejich přezkumu v exekučním řízení. Tento přezkum však v mnoha případech pramenil z frapantních porušení hmotného práva (včetně práva rodinného v případě tzv. dětských dlužníků) či ochrany spotřebitele (ať už v hmotněprávních či procesních souvislostech, počítaje v to také problematiku rozhodčího řízení a rozhodčích nálezů). Rigorózant tak musí všechny tyto uvedené souvislosti obsáhnout, čímž požadované znalosti značně vykračují z jejího základního rámce. To zvyšuje náročnost tématu na jeho zpracování. Rovněž je třeba uvést, že pro řádné zpracování tohoto tématu je naprosto klíčová práce s judikaturou, neboť právě jejím prostřednictvím docházelo k posunům ve zkoumané problematice, při čemž tyto posuny byly někdy zřetelnější, jindy však pouze subtilní. Autor se tedy bez důkladné a podrobné práce s judikaturou nemůže při zpracování tohoto tématu obejít.

Jistá roztržitost tématu (jde o různé dílčí otázky, které se nakonec protnuly v závěrečné – exekuční – fázi, zapříčiňuje dostupnost omezenější palety literárních zdrojů, které mohou být při zpracování práce použity, než je tomu v případě „klasických“ či „velkých“ procesualistických témat, jako je např. organizace soudnictví, pravomoc a příslušnost, opravné systémy apod. Omezenější okruh literárních zdrojů musí být nutně kompenzován důslednou prací s judikaturou.

Z uvedeného rovněž vyplývají hlavní právně-hermeneutické metody, které by měl autor ve své práci použít. Půjde zejména o metody jako rešerši, deskripci, analýzu, syntézu, dedukci a indukci.

Hodnocení PAP: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z odborné literatury, jak komentářové, tak časopisecké a především z bohaté judikatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do devíti kapitol, k čemuž je třeba připočíst úvod a závěr práce. Součástí práce je seznam použitých zkratk, seznam použitých zdrojů, název práce, abstrakt a klíčová slova (kromě seznamu zkratk vše také v anglickém jazyce). Autor se – při vědomí rozsáhlosti tématu – zbytečně nezatežuje obecnými úvodními pasážemi a hned v první kapitole se zabývá problematikou zahájení exekučního řízení. Druhá kapitola je v návaznosti na první věnována procesním podmínkám exekučního řízení. Třetí kapitola se zabývá otázkou případné singulární a univerzální sukcese a postižením majetku osoby odlišné od povinného. Čtvrtá kapitola je věnována zkoumání pravomoci k vydání exekučního titulu, pátá pak zániku vymáhaného práva prekluzí. Kapitola šestá se zabývá osobou soudního exekutora (ovšem jen stručně z pohledu zkoumání podmínek pro vydání pověření vedením exekuce), kapitola sedmá splněním podmínky vzájemné povinnosti z exekučního titulu. Kapitola osmá analyzuje formální a materiální vykonatelnost exekučních titulů obecně, načež nejrozsáhlejší kapitola devátá se takto zabývá jednotlivými exekučními tituly.

Systematika práce se tak do jisté míry jeví neobvykle (totiž ve srovnání s jinými rigorózními pracemi), při čemž však v daném případě (a ve vztahu k cíli práce formulovanému rigorózně, srov. dále), nelze proti tomu ničeho namítat. V zásadě lze říci, že první až osmá kapitola práce představují její obecnou, resp. teoretickou, část, zatímco kapitola devátá pak představuje její zvláštní část, kde se autor zabývá jednotlivými exekučními tituly na základě hledisek a závěrů vzešlých z kapitol jedna až osm.

Rovněž systematika jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky je zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce. To platí také o nejrozsáhlejší kapitole deváté.

Hodnocení PAP: Systematické členění práce je vzhledem k tématu zvoleno vhodně, těžiště práce lze jasně identifikovat. Zvolené systematické plně odpovídá formální členění práce na kapitoly, jakož i dílčí struktura těchto kapitol. Rovněž členění kapitol na menší celky je adekvátní systematické výstavbě celé práce.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

V úvodu je jasně definován cíl práce, a to: „(...) *souhrnně popsat jakými právními a skutkovými otázkami se zabývá exekuční soudce ve fázi pověření soudního exekutora vedením exekuce a jakými ve fázi rozhodování o návrhu povinného na zastavení exekuce, případně při zastavení exekuce bez návrhu. Důraz je kladen na otázku, zda je exekuční řízení „pouze“ nuceným vymožením povinnosti vyplývající z exekučního titulu, nebo zda má exekuční soud právo či povinnost se zabývat formální a obsahovou stránkou exekučního titulu, případně v jakých mezích a s jakými důsledky.*“

Při povrchním pohledu na cíl práce by se mohlo zdát, že práce bude pouhým popisem, deskripcí, což nemusí být dostatečný cíl pro naplnění požadavků kladených na rigorózní práci. Je ovšem třeba poznamenat (a plyne to i z předchozích částí posudku), že problematika mezi přezkumem exekučních titulů soudem v exekučním řízení prošla u nás v nedávné době specifickým vývojem, namnoze především v rámci judikatury Ústavního a Nejvyššího soudu. Tím se celá problematika stává značně nepřehlednou a její systematické a komplexní zpracování samo o sobě tak lze považovat za velice přínosné, a to jak pro právní teorii, tak pro právní praxi. Nadto se autor neomezuje jen na popis dané situace. Autor totiž na mnoha místech práce (srov. např. s. 9, 14, 15, 20, 27, 28, 29, 32, 55, 56, 58, 59, 70, 72, 73, 77, 83, 94 atd.) připojuje své vlastní (a mnohdy kritické) názory, čímž práce získává další přidanou hodnotu.

Cíl práce byl uveden již výše. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce a byla shledána jako vyhovující. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autor postupoval od obecného k dílčímu, když nejprve pojednal o obecných pojmech souvisejících s problematikou (exekučního řízení podle exekučního řádu obecně) a poté se věnoval dílčím otázkám (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Rovněž dělení kapitol na dílčí celky je zvoleno vhodně, umožňuje přehlednou orientaci v díle a zároveň ukazuje na hloubku zpracování. Téma se autorovi podařilo zpracovat do dostatečné hloubky. O tom nejlépe vypovídá poznámkový aparát, který čítá celkem 201 poznámek pod čarou a rovněž počet použitých zdrojů (srov. dále). Zde je třeba vyzdvihnout také autorovu práci s judikaturou, kterou nejen vyhledal, ale vhodně s ní i pracoval. Další klad práce je možno spatřovat v tom, že autor na mnoha místech připojuje své vlastní názory (např. s. 19, 20, 36, 39 - 40, 41, 44, 47, 63, 76, 100 a zejm. s. 110 a násl.), tedy konzistentně napříč celou prací. Rigorózně tak předložil práci, která je čtivá, neobsahuje zásadní věcné chyby a dostatečně prokazuje teoretické znalosti autora a jeho schopnost zpracovat dané téma do podoby uceleného právního výkladu.

Vzhledem k významu judikatury pro dané téma (srov. již výše) je třeba uvést, že autor pracoval celkem s 35 judikáty Ústavního soudu, se 186 (!) rozhodnutími a stanovisky Nejvyššího soudu, dále se 7 rozhodnutími Nejvyššího správního soudu a s 23 rozhodnutími ostatních soudů (především nižších soudů ČR a též se dvěma judikáty SD EU), celkem tedy s 250 judikáty. To je zcela jistě nadstandardní počet (ve srovnání s podobnými pracemi), který dokumentuje jednak význam judikatury pro dané téma, jednak pečlivost autora při jeho zpracování.

Pro úplnost je třeba dodat, že autor mohl věnovat větší péči závěrečné korektuře práce. Na některých místech se nachází větší koncentrace překlepů či stylistických nedostatků: novou větu, tím méně nový odstavec nelze začínat zkratkou (s. 137), s. 138 „tituly jsou výsledek“, s. 138 („zohlednění základního hmotněprávního rámce“), psaní dat a obratu sp. zn. je napříč prací někdy bez úhozu mezerníku, někdy s úhozem mezerníku. Ne zcela přesná je citace trilogie o dětských dlužích z Právních rozhledů publikovaná v roce 2019. Autory druhého dílu této studie jsou totiž pouze D. Frintová a O. Frinta, nikoliv však D. Elischer. Jedná se však jen o drobné nedostatky, které dle mého názoru nijak nesnižují hodnotu jinak velmi zdařilé práce.

Práci hodnotím jako zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce s judikaturou. Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o práci s odbornou literaturou, tak judikaturou, na mnoha místech vyjádřil své vlastní názory (srov. výše). Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 9763 stran, představující 232 dokumentů obsahujících shody, čímž je generována celková podobnost (<i>overall similarity</i>) 30

	<p>% . Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 4 %. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument v rámci časové dotace pro oponování práce prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 24 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 17 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 5 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda 2 % méně). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje (dspace.cuni.cz – digitální repozitář UK), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Po prostudování indikovaných shod lze navíc konstatovat, že se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorozant nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i>. Rovněž nemám k dispozici žádné další (jiné) poznatky, z nichž by plynulo, že by práce měla být plagiátem.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	<p>Autor pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracoval s cca patnácti publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru. S ohledem na skutečnost, že se nezabýval komparací se zahraniční právní úpravou, npracoval s cizojazyčnými zdroji. Nižší počet literárních zdrojů je dán specifičností tématu a zároveň je plně vyvážen mimořádnou prací s judikaturou (251 judikátů, srov. již výše).</p> <p>Autorovu práci se zdroji považují za nadstandardní s ohledem na požadavky kladené na práce tohoto druhu.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	<p>Autor téma zvolené v názvu práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje pečlivá práce s judikaturou a poznámkovým aparátem (476 pozn. pod čarou a dále srov. výše).</p> <p>Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpал dostatečně.</p>
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Úprava práce je v pořádku. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně převyšuje průměrnou normostranu. Práce neobsahuje žádné grafy ani tabulky.</p> <p>Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na dobré úrovni. Práce obsahuje místy jen drobné lapsy (srov. již výše).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci obhajoby uvede rigorózánt stručnou úvahu k otázce, zda veškeré dosavadní novelizace procesních (a hmotněprávních) předpisů provedené za účelem řešení problému tzv. dětských dluhů dle jeho názoru problém uspokojivě vyřešily, či zda by podle jeho názoru bylo na místě učinit de lege ferenda ještě další změny, jak naznačuje v závěru práce (zejm. na s. 141 dole).

V Praze dne 28. června 2024

doc. JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
pověřený akademický pracovník